

FĂURITORI ȘI MARTIRI AI UNIRII BASARABIEI CU ROMÂNIA – LOCOTENENT ȘTEFAN HOLBAN

MAKERS AND MARTYRS OF THE UNION OF BASSARABIA WITH ROMANIA – LIEUTENANT ȘTEFAN HOLBAN

*Colonel (r.) conf. univ. dr. Anatol MUNTEANU**
(Academy of Romanian Scientists, 3 Ilfov, 050044, Bucharest, Romania)

Rezumat: Locotenentul Holban Ștefan participă activ la deșteptarea națională a românilor moldoveni din cadrul unităților militare ruse, dislocate pe fronturile Primului Război Mondial. Organizează mitinguri, Comitete Ostășești, cu mult curaj se deplasează la Petrograd pentru aprobări de la Guvernul Provizoriu Kerenskii, de organizare la Chișinău a Congresului general al ostașilor moldoveni. Împreună cu alți militari participă la ședințele Sfatului Tării, votează Unirea Basarabiei cu România. Este director de liceu, prefect de Lăpușna, deputat în trei legislaturi în Parlamentul României. După ocuparea sovietică a Basarabiei și a României, trece în ilegalitate, lucrează ca muncitor, agricultor. În anul 1957 Ștefan Holban este arestat de securitatea română, la indicațiile liderilor politici (Ana Pauker, Teohari Georgescu, Vasile Luca, Alexandru Nicolschi), este fabricat dosarul penal și condamnat la 15 ani detenție grea, moare batjocorit în închisoare.

Cuvinte cheie: armată, mobilizare, ofițer, Comitet Ostășesc, cohorte, deputat, arestat, detenție.

Abstract: Lieutenant Holban Ștefan actively participates in the national awakening of Moldovan Romanians within the Russian military units, deployed on the fronts of the First World War. They organize rallies, Soldiers' Committees, with a lot of courage they move to Petrograd for approvals from the Kerensky Provisional Government, to organize in Chisinau the General Congress of Moldavian soldiers. Together with other soldiers, he participates in the meetings of the State Council, votes for the Union of Bessarabia with Romania. He is a high school principal, prefect of Lăpușna, deputy in three legislatures in the Romanian Parliament. After the Soviet occupation of Bessarabia and Romania, he goes illegal, works as a laborer, farmer. In 1957, Ștefan Holban is arrested by the Romanian security, on the instructions of the political leaders (Ana Pauker, Teohari Georgescu, Vasile Luca, Alexandru Nicolschi), the criminal file is fabricated and sentenced to 15 years of hard detention, he dies mockingly in prison.

Keywords: army, mobilization, officer, Military Committee, cohorts, deputy, arrested, detention.

Ștefan Holban s-a născut la 1 august 1886 în comuna Cărpineni, jud. Lăpușna, din părinți răzeși, tatăl, Ciprian, și mama, Paraschiva, cu stare materială mijlocie. A terminat școala primară în satul natal, Seminarul pedagogic în Novîi Bug, regiunea rusă Ucraina. Studiază trei ani la Politehnica din Odessa, secția electrotehnică și un an în Germania, la

* Membru corespondent al Secției de Științe Militare, email: anatol_munteanu@yahoo.com.